

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 30.882/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 9 november 2000 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs", heeft op 7 december 2000 het volgende advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Het voorontwerp van decreet dat om advies wordt voorgelegd omvat aanpassingen aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap (hierna : "hogescholendecreet"), gegroepeerd in hoofdstuk II van het ontwerp, en aan het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (hierna : "universiteitendecreet"), opgenomen in de hoofdstukken III en IV van het ontwerp.

2. Verschillende artikelen uit het ontwerp hebben terugwerkende kracht.

Zoals het Arbitragehof er reeds meermaals heeft op gewezen, is de niet-retroactiviteit van wetten of decreten een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid en vereist die waarborg dat het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat eenieder in redelijke mate de gevolgen van een welbepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht (1). Nog volgens het Arbitragehof kan de terugwerkende kracht van wetten of decreten enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang; indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot gevolg heeft dat de afloop van gerechtelijke procedures in

(1) Zie o.m. Arbitragehof, nr. 49/98, 20 mei 1998, overw. B.4; Arbitragehof, nr. 17/2000, 9 februari 2000, overw. B.4; Arbitragehof, nr. 36/2000, 29 maart 2000, overw. B.5.

een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken over een bepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden een verantwoording bieden voor het optreden van de wet- of decreetgever dat ten nadele van een categorie burgers inbreuk maakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden (1).

Gelet op de omvang van het ontwerp, het technisch karakter van sommige bepalingen ervan en de beperkte termijn die de Raad van State, afdeling wetgeving, voor het uitbrengen van zijn advies is toegemeten, is het hem onmogelijk om een inzicht te krijgen in, en zich een gefundeerd oordeel te vormen omtrent de juridische en feitelijke gegevens die zouden kunnen worden ingeroepen om te besluiten dat in de betrokken artikelen van het ontwerp, een afwijking van het beginsel van de niet-retroactiviteit van het decreet toelaatbaar is. In ieder geval zou het aanbeveling verdienen om in de memorie van toelichting op een concrete en omstandige wijze uiteen te zetten waarom zulks naar het oordeel van de regering te dezen het geval is.

(1) Zie, naast de in de vorige voetnoot geciteerde arresten : Arbitragehof, nr. 64/97, 6 november 1997, overw. B.5; Arbitragehof, nr. 3/98, 14 januari 1998, overw. B.7; Arbitragehof, nr. 97/99, 15 september 1999, overw. B.2.3; Arbitragehof, nr. 89/2000, 13 juli 2000, overw. B.15.

3. In de artikelen van het om advies voorgelegde ontwerp waarin bedragen worden vermeld, zijn deze hetzij in Belgische frank, hetzij in euro uitgedrukt.

Gelet op het feit dat de definitieve fase van de muntunie op 1 januari 2002 ingaat, verdient het aanbeveling in regelingen die reeds vóór die datum uitwerking moeten hebben, de bedragen in euro te vermelden, en in een daarmee samenhangende overgangsbepaling de bedragen in Belgische frank op te nemen. Deze opmerking geldt voor de artikelen 20, 28, 30, 40 en 67 van het ontwerp.

In bepalingen die slechts uitwerking hebben vanaf of na 1 januari 2002, zoals artikel 53 van het ontwerp, dienen de bedragen meteen in euro te worden uitgedrukt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

1. Artikel 41 van het hogescholendecreet is gewijzigd door de decreten van 14 juli 1998 en 18 mei 1999. Die wijzigingen moeten in de inleidende zin worden vermeld. Men schrijve derhalve :

"Artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 18 mei 1999, wordt als volgt gewijzigd : ...".

1° aan § 1, eerste lid, wordt de volgende zin toegevoegd : «...»";

2° aan § 2 wordt de volgende zin toegevoegd : «...»".

.../...

2. In de zin die aan artikel 41, § 1, eerste lid, wordt toegevoegd, schrijve men om redenen van terminologische eenvormigheid "het hogeschoolbestuur" in plaats van "de hogeschool".

Artikel 6

1. Artikel 62 van het hogescholendecreet biedt een hogeschool de mogelijkheid om, voor de gezamenlijke organisatie van opleidingen of onderwijsactiviteiten, "met één of meer hogescholen of universiteiten" overeenkomsten te sluiten. Die samenwerkingsovereenkomsten kunnen bijgevolg worden gesloten met hetzij hogescholen, hetzij universiteiten, hetzij hogescholen én universiteiten. De nieuw toe te voegen zin gaat echter uit van slechts één van de mogelijke hypothesen, namelijk een samenwerking "door een hogeschool en een universiteit". Teneinde de andere hypothesen niet uit te sluiten worden deze laatste woorden beter weggelaten.

2. Uit de context kan worden afgeleid dat met de term "bidiplomering" wordt bedoeld de uitreiking door elk van de samenwerkende onderwijsinstellingen van een diploma aan de studenten die geslaagd zijn. Het verdient aanbeveling om dit met zoveel woorden in de tekst van het ontwerp te verduidelijken. Daarenboven lijkt, gelet op wat hiervoor onder 2 is uiteengezet, de term "multidiplomering" meer aangewezen.

Artikel 7

De inleidende zin van artikel 7 dient als volgt te worden geredigeerd :

"Artikel 90bis, § 1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt : «...»".

Artikel 8

De inleidende zin van artikel 8 stelle men als volgt :

"In artikel 101 van hetzelfde decreet, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt : «...»".

Artikel 10

Artikel 10 dient als volgt te worden geredigeerd :

"Artikel 104 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 1997, wordt als volgt gewijzigd :

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt : «...»";

2° er wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt : «...».

.../...

Artikel 12

De redactie van artikel 12 van het ontwerp dient te worden aangepast als volgt :

"Artikel 140 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt als volgt gewijzigd :

1° in § 1 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- a) het woord "eerste" wordt vervangen door het woord "inschaling,";
- b) de volgende zin wordt toegevoegd : «...»;

2° § 3 wordt opgeheven".

Artikel 13

Men voege in de inleidende zin de woorden "gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998" in tussen de woorden "decreet" en "wordt".

Artikel 15

1. Volgens de uitleg verstrekt in de memorie van toelichting bevat het ontwerp onder meer maatregelen met het oog op de harmonisering van de regelgeving voor hogescholen en universiteiten.

.../...

Artikel 15 van het ontwerp wijzigt artikel 148, § 4, tweede lid, van het hogescholendecreet door de termijn gedurende dewelke een ambtshalve deeltijds geworden personeelslid over het recht beschikt om opnieuw voltijds te worden, van zes op acht academiejaren te brengen. Zowel voor de hogescholen, als voor de universiteiten (artikel 105 van het universiteitendecreet bedraagt die termijn thans zes jaar, maar het ontwerp beoogt een verlenging ervan enkel voor de hogescholen. Vraag is hoe die regeling in te passen is in het streven naar harmonisering, enerzijds, en welke de verantwoording is voor dit onderscheid, anderzijds.

2. In artikel 15 van het ontwerp dient te worden vermeld welk decreet wordt gewijzigd. Men schrijve derhalve :

"In artikel 148, § 4, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995, wordt het woord «zes» vervangen door het woord «acht»".

Artikel 16

Artikel 16 van het ontwerp passe men aan als volgt :

"Artikel 156 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt als volgt gewijzigd :

.../...

1° in § 1 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- a) het woord «eerste» wordt vervangen door het woord «inschaling,»;
- b) de volgende zin wordt toegevoegd : «...»;

2° § 3 wordt opgeheven".

Artikel 17

In artikel 17 van het ontwerp moeten tussen de woorden "decreet" en "wordt" de woorden "gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995, 16 april 1996, 8 juli 1996, 15 juli 1997 en 18 mei 1999" worden ingevoegd.

Artikel 20

1. Volgens de uitleg verstrekt in de memorie van toelichting is artikel 20 van het ontwerp bedoeld om de autonomie van de hogescholen te verhogen en om de regelgeving van de hogescholen af te stemmen op die van de universiteiten. Wat de beschikkingen onder levenden of bij testament ten gunste van de hogescholen betreft, wordt aldus de regeling overgenomen van artikel 145, tweede lid, van het universiteitendecreet, waarvan artikel 53 van het ontwerp de wijziging beoogt.

.../...

Waar evenwel de wijziging van voormeld artikel 145, tweede lid, van het universiteitendecreet door artikel 53 van het ontwerp (optrekken van de grens voor vrijstelling van machtiging van 1.000.000 frank tot 1.000.000 euro) in werking zal treden op 1 januari 2002 (zie artikel 64, 6°, van het ontwerp), zal het ontworpen artikel 216ter van het hogescholendecreet uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2001 (zie artikel 32, 6°, van het ontwerp). Aldus geldt voor de universiteiten tot 1 januari 2002 een vrijstelling van machtiging voor beschikkingen tot 1.000.000 frank, terwijl de vrijstelling voor hogescholen tijdens dat jaar geldt voor beschikkingen tot 1.000.000 euro. Voor dat verschil in behandeling wordt geen verantwoording gegeven, zodat niet valt uit te maken of het verschil in overeenstemming kan worden geacht met het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel.

2. In de tweede zin van het ontworpen artikel 216ter wordt afgeweken van artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek, waarin wordt bepaald dat beschikkingen onder levenden of bij testament ten voordele van de openbare besturen die erin worden opgesomd en van de instellingen van openbaar nut, slechts gevolgen hebben voor zover daartoe machtiging wordt verleend.

Als gevolg van de communautarisering van het onderwijs is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd om de in artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek voorziene machtiging te verlenen.

.../...

Wat de afwijking, door het instellen van een machtigingsvrijstelling, van artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek betreft, dient te worden verwezen naar het arrest van het Arbitragehof nr. 51/93 van 1 juli 1993. In dat arrest heeft het Hof gewezen dat zodra een gemeenschap bevoegd is om "onderwijs" te regelen, zij ook in beginsel bevoegd is om, in die aangelegenheid, alle bepalingen aan te nemen die zij meent te moeten uitvaardigen om haar beleid tot een goed einde te brengen, zo ook eventueel een bepaling die afwijkt van regelen van gemeen recht die zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek.

3. Men schrijve op het einde van de ontworpen bepaling "... waarvan de waarde 1.000.000 euro niet overschrijdt ...".

Artikel 22

1. In de inleidende zin van artikel 22 dienen de woorden "gewijzigd bij de decreten van 8 juli 1996 en 15 juli 1997" te worden ingevoegd tussen de woorden "decreet" en "wordt".

2. In paragraaf 3 van het ontworpen artikel 232 van het hogescholendecreet schrijve men "hogeschoolonderhandelingscomité" in plaats van "HOC".

.../...

Artikel 23

Tussen de woorden "decreet" en "wordt" voege men in de inleidende zin van artikel 23 van het ontwerp de woorden "ingevoegd bij het decreet van 18 mei 1999" in.

Artikel 25

Artikel 25 van het ontwerp strekt tot het invoegen van een artikel 332quinquies in het hogescholendecreet. Met de in te voegen bepaling worden een aantal individuele beslissingen, onder meer vaste benoemingen gedaan met afwijking van de normale diplomavereisten, bekrachtigt. In zoverre met de bekrachtiging niet hoofdzakelijk wordt bedoeld in te grijpen in hangende gedingen (1), kan ze worden aanvaard.

Artikel 26

In de inleidende zin van artikel 26 moeten tussen de woorden "decreet" en "wordt", de woorden "ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en vervangen bij het decreet van 30 juni 2000" ingevoegd worden.

(1) Zie o.m. Arbitragehof, nr. 30/95, 4 april 1995, overw. B.14; Arbitragehof, nr. 86/98, 15 juli 1998, overw. B.8; Arbitragehof, nr. 89/2000, 13 juli 2000, overw. B.15.

Artikel 27

De redactie van artikel 27 van het ontwerp dient als volgt te worden aangepast :

"In artikel 340quinquies, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, worden na het woord "commissie", ...".

Artikel 28

1. Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap, wordt geregeld door de wet of het decreet. Die bepaling drukt de wil uit van de grondwetgever om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs, wat de inrichting, de erkenning of subsidiëring betreft, doch verbiedt niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden gegeven. Artikel 24, § 5, vereist dat de door de decreetgever verleende opdrachten slechts op de tenuitvoerlegging van de door de decreetgever zelf vastgestelde beginselen betrekking hebben. Via die opdrachten kan een gemeenschapsregering of een andere overheid de onnauwkeurigheid van die beginselen niet opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet verfijnen (1).

De in het ontworpen artikel 340sexies, § 3, van het hogescholendecreet aan de Vlaamse regering verleende delegatie om door middel van beheersovereenkomsten de subsidiëeringsvoorwaarden voor de verschillende hogere

(1) Zie o.m. Arbitragehof, nr. 130/98, 9 december 1998, overw. B.1.3.

instituten voor schone kunsten en instellingen voor schone kunsten te bepalen inzake de in de ontworpen bepaling opgenomen aangelegenheden, is niet te verenigen met het bepaalde in artikel 24, § 5, van de Grondwet. De ontworpen bepaling bevat immers geen criteria die voor de uitwerking van de regeling, door de Vlaamse regering, richtinggevend zijn (1). Er worden enkel aangelegenheden opgesomd waarover afspraken moeten worden gemaakt, zonder dat bij elk van die aangelegenheden concrete aanduidingen worden gegeven met betrekking tot de inhoud van die afspraken.

Ook de in § 4, tweede lid, van het ontworpen artikel 340sexies, aan de Vlaamse regering gegeven machtiging om de subsidiëring van elk instituut of elke instelling jaarlijks te "herzien", is op het eerste gezicht niet te verenigen met het legaliteitsbeginsel van artikel 24, § 5, van de Grondwet. Uit de tekst en de toelichting blijkt echter dat het om de mogelijkheid gaat voor de Vlaamse regering om bij het niet nakomen van de afspraken vastgelegd in de beheersovereenkomst, een deel van de subsidies in te houden, namelijk in de mate waarin de afspraken niet zijn gerespecteerd. Een dergelijke delegatie is wel in overeenstemming met het legaliteitsbeginsel, voor zover het om een beperkt deel van het subsidiebedrag gaat en de grens ervan bij decreet wordt bepaald (2). Voor de duidelijkheid verdient het overigens aanbeveling in het ontworpen arti-

(1) Arbitragehof, nr. 19/99, 17 februari 1999, overw. B.6.2.

(2) Vergelijk met, onder meer, artikel 35 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

kel 340sexies, § 4, tweede lid, te schrijven "verminderen" in plaats van "herzien".

2. De redactie van de inleidende zin van artikel 28 dient te worden aangepast als volgt :

"Titel VII, hoofdstuk IIter, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 1999 en gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2000, bestaande uit de artikelen 340sexies tot en met 340octies, wordt vervangen door wat volgt :".

Artikel 30

1. De Raad van State, afdeling wetgeving, heeft reeds herhaaldelijk opgemerkt dat met toepassing van artikel 92bis, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de gemeenschappen in ieder geval een samenwerkingsakkoord moeten sluiten voor de regeling van de aangelegenheden die betrekking hebben op de Hogere Zeevaartschool (1). Men leze in dat verband de beschouwingen daaromtrent in het advies van de afdeling wetgeving nr. 27.531/1 van 24 maart 1998 over een voorontwerp van decreet betreffende de Hogere Zeevaartschool (2).

(1) Althans naar de letter van die bepaling genomen. Over de grondwettigheid ervan zal, in voorkomend geval, het Arbitragehof uitspraak dienen te doen.

(2) Parl. St., Vl. P., 1997-98, nr. 1006/1.

2. In de inleidende zin van dit artikel moeten tussen de woorden "Hogere Zeevaartschool" en "wordt" de woorden "gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2000" worden ingevoegd.

Artikel 32

In artikel 32, 6°, vervange men de woorden "met ingang van" door het woord "op".

Artikel 34

In de inleidende zin van artikel 34 dienen de woorden "van het decreet" te worden geschrapt.

Artikel 35

De redactie van artikel 35 van het ontwerp wordt beter aangepast als volgt :

"Artikel 11, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 1995, wordt als volgt gewijzigd :

- 1° de woorden "zwaartepunten" en "zwaartepunt" worden vervangen door respectievelijk de woorden "afstudeer-richtingen" en "afstudeerrichting";
- 2° de volgende zin wordt toegevoegd : «...».

.../...

Artikel 37

Artikel 37 dient aan te vangen met de woorden "In artikel 34, eerste lid, van hetzelfde decreet ...".

Artikel 40

In de inleidende zin van artikel 40, § 1, schrijven men "lid" in plaats van "alinea".

Artikel 44

In artikel 44 van het ontwerp dient men het woord "alinea" door het woord "lid" te vervangen.

Artikel 45

1. De inleidende zin van artikel 45 dient als volgt te luiden :

"Artikel 81 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt : «...»".

2. De indeling van het ontworpen artikel 81 van het universiteitendecreet in paragrafen bestaande uit slechts één enkel lid, is niet noodzakelijk voor de duidelijkheid van de betrokken bepaling. De paragraafsgewijze indeling van de bepaling wordt bijgevolg beter achterwege gelaten.

.../...

Artikel 46

Aangezien de tekst van het ontworpen vierde lid van artikel 91 van het universiteitendecreet aansluit op het derde lid, zou het bepaalde in artikel 46, § 2, van het om advies voorgelegde ontwerp beter worden geconcipieerd als een aanvulling van het derde lid van artikel 91. In dat geval kan de indeling in paragrafen van artikel 46 van het ontwerp vervallen en moet de inleidende zin van dat artikel worden geredigeerd als volgt :

"Aan artikel 91, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 1997, worden de volgende zinnen toegevoegd : ... (volgen de bepalingen die nu zijn opgenomen in de beide paragrafen van artikel 46 van het ontwerp)".

Artikel 49

Het is aan te bevelen artikel 49 van het ontwerp als volgt te structureren :

"In artikel 120 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de tweede en de derde volzin worden vervangen door wat volgt : «...»;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt : «...»".

Artikel 50

Men redigere dit artikel beter als volgt :

"In artikel 125 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° na het woord «universiteiten» worden de woorden «, hogescholen en instellingen voor postinitieel onderwijs» ingevoegd;
- 2° de volgende zin wordt toegevoegd : «...»".

Artikel 51

Met redigere dit artikel als volgt :

"In artikel 132, 3°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 23 juni 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in a) worden de woorden «kandidaat in de godgeleerdheid» geschrapt;
- 2° in c) worden de woorden «opleiding tot licentiaat in het notariaat» vervangen door de woorden «opleidingen tot licentiaat in het notariaat en tot licentiaat in de godgeleerdheid»".

Artikel 53

Dit artikel stelle men als volgt :

"In artikel 145, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, wordt het woord «franken» vervangen door het woord «euro»".

Artikel 54

1. Artikel 160 van het universiteitendecreet werd laatst gewijzigd, niet bij het decreet van 18 mei 1999, maar bij het decreet van 22 december 1999. De tekst moet in die zin worden aangepast.

2. Bij de wijziging van artikelen van een normatieve tekst dient de bestaande volgorde in acht te worden genomen. Dat geldt ook als sommige bepalingen worden gewijzigd en andere opgeheven.

De schrapping van artikel 128, derde lid, tweede volzin, van het universiteitendecreet, opgenomen in artikel 54, § 2, van het ontwerp, kan dus beter in een nieuw artikel worden ondergebracht, in te voegen tussen de artikelen 50 en 51 van het ontwerp. Dat artikel redigere men dan als volgt :

"In artikel 128, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 1996, en vervangen bij

.../...

het decreet van 14 juli 1998, wordt de tweede volzin geschrapt".

Artikel 58

In de inleidende zin dient "§ 2" geschrapt te worden. Tussen "18 mei 1999" en "wordt" voege men de woorden "en gewijzigd bij het decreet van 22 december 1999" in.

Artikel 60

De draagwijdte van deze bepaling, die een paragraaf 9 toevoegt aan artikel 186bis van het universiteitendecreet, is niet geheel duidelijk. In de memorie van toelichting wordt erover gesteld :

"Er is een duidelijke nood aan rechtszekerheid voor de personeelsleden. De rechtszekerheid wordt gevormd door de toestand op 1 januari 2000 definitief vast te stellen".

Volgens de uitleg verstrekt door de gemachtigde van de regering zou die bepaling alle belanghebbenden nog tot twee maanden na de bekendmaking van het decreet de mogelijkheid bieden de erin bedoelde beslissingen aan te vechten vooraleer ze definitief worden.

Aldus omvat de bepaling een regeling voor de termijn om geschillen aanhangig te maken in verband met "alle beslissingen die het universiteitsbestuur vóór

.../...

1 januari 2000 heeft genomen inzake benoemingen, aanstellingen en bevorderingen, de uitoefening van nevenactiviteiten en vaststellingen van de hoogte van het salaris en van de anciënniteit van de leden van het academisch personeel dan wel administratief en technisch personeel". Deze beslissingen kunnen niet meer betwist worden indien ze binnen twee maanden na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van deze bepaling "niet gerechtelijk zijn aangevochten". Het gevolg ervan zal zijn dat, eensdeels, een (in de meeste gevallen nieuwe) beroepstermijn van twee maanden wordt geopend om de bedoelde beslissingen aan te vechten, anderdeels, na het aflopen ervan, geen nieuwe betwistingen meer mogelijk zijn.

De regeling betreft een aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid krachtens artikel 19, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gelezen in samenhang met de artikelen 146 en 160 van de Grondwet. Dit betekent dat de decreetgever de voormelde regeling slechts kan aannemen door een beroep te doen op artikel 10 van de genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980, luidens welke bepaling de decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten in aangelegenheden waarvoor de raden niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid. Volgens de rechtspraak van het Arbitragehof moet daarbij voldaan zijn aan de dubbele voorwaarde dat de tot de gereserveerde bevoegdheid van de federale wetgever behorende aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de betrokken aangelegenheid slechts marginaal is. Dat betekent dat het decreet de hier bedoelde

.../...

voorbehouden aangelegenheid slechts kan regelen indien zulks "noodzakelijk" is voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake onderwijs, eensdeels, en indien voldaan is aan de door de rechtspraak van het Arbitragehof gestelde dubbele voorwaarde dat de aangelegenheid die behoort tot de aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de betrokken aangelegenheid slechts marginaal is, anderdeels (1). In casu wordt niet aangetoond - en de Raad van State, afdeling wetgeving, ziet niet in - dat aan die voorwaarden is voldaan.

(1) Zie o.m. het arrest nr. 32/92 van 23 april 1992, overw. B.3.6.

Daarenboven volgt uit de ontworpen regeling dat ook beslissingen die niet betekend (1) zijn aan de betrokkenen, zodat deze er het bestaan niet van kennen - ook niet bij het aflopen van de termijn van twee maanden -, na afloop van de termijn van twee maanden onaantastbaar zouden worden. Aldus is het effect van de ontworpen regeling dat de betrokkenen geen toegang hebben tot de rechter, wat strijdig is met artikel 13 van de Grondwet en het recht op een eerlijk proces gegarandeerd door artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Om al deze redenen kan de ontworpen regeling op dat punt geen doorgang vinden.

Artikel 61

Artikel III.22 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende het onderwijs X, heeft artikel 109 van het universiteitendecreet met ingang van 1 oktober 1999 opgeheven, zo blijkt uit artikel III.62, 6°, van het decreet

-
- (1) Volgens de vaste rechtspraak van de afdeling administratie van de Raad van State kan een beslissing waarbij op individuele wijze een element van de juridische positie van een persoon wordt bepaald of gewijzigd, hem slechts worden tegengeworpen wanneer zij hem is betekend, ook al legt geen uitdrukkelijk voorschrift de individuele aanzegging op. Slechts vanaf de regelmatige betekening - dit is de individuele, schriftelijke kennisgeving aan de betrokkene - kan de beroepstermijn tegen een dergelijke beslissing lopen. Deze rechtspraak is bedoeld om de betrokkene in staat te stellen te oordelen over het eventueel aanwenden van de door de wet bepaalde rechtsmiddelen tegen de beslissing, om zo een effectieve toegang tot de rechter te garanderen.

.../...

van 18 mei 1999. De ontworpen bepaling beoogt die opheffing tot 1 januari 2000 te verdagen. Om dat doel te bereiken dient artikel III.62 van het decreet van 18 mei 1999 zo te worden aangepast dat de verwijzing, in 6°, naar artikel III.22 wordt geschrapt, terwijl in 7° een verwijzing naar dat artikel moet worden toegevoegd.

Artikel 63

In de inleidende zin van artikel 63 voege men tussen de woorden "Antwerpen" en "gewijzigd" de woorden "vervangen bij de wet van 9 juli 1976, en" in.

Artikel 64

In artikel 64, 6°, vervange men de woorden "met ingang van" door het woord "op".

Artikel 65

1. Aangezien artikel 169, 4°, van het universiteitendecreet tot op heden niet werd gewijzigd, schrappe men de woorden "zoals gewijzigd" in artikel 65 van het ontwerp.

.../...

2. Voormeld artikel 169, 4°, werd reeds voorwaardelijk (1) opgeheven bij artikel 16, § 1, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening. Nu wordt geopteerd voor een onvoorwaardelijke opheffing met ingang van 1 januari 2001, vandaar ook dat artikel 16, § 1, van het decreet van 18 mei 1999, dat de voorwaardelijke opheffing regelde, wordt opgeheven (zie artikel 73 van het ontwerp).

Teneinde geen onduidelijkheid te laten bestaan omtrent deze "tweevoudige" opheffing van artikel 169, 4°, van het universiteitendecreet wordt in de memorie van toelichting terzake best enige nadere uitleg verstrekt. Bij die uitleg dienen dan tevens de artikelen 66 en 68 van het ontwerp te worden betrokken.

Artikel 69

Aangezien artikel 2 van het decreet van 18 mei 1999 tot op heden nog niet werd gewijzigd, schrappe men de woorden "zoals gewijzigd" in artikel 69 van het ontwerp.

(1) Namelijk "op het moment dat uitvoering is gegeven aan de oprichting van het IOB zoals bedoeld in artikel 4".

Artikelen 70 en 71

Het verdient aanbeveling de opheffingsbepalingen van de artikelen 70 en 71 samen te voegen. De tekst van het ontworpen artikel dient in dat geval te luiden :

"Hoofdstuk II en artikel 10 van hetzelfde decreet worden opgeheven".

Artikel 72

Men redigere artikel 72 van het ontwerp als volgt :

"In artikel 15 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 december 1999, worden de §§ 1 en 7 opgeheven en worden in § 8 de woorden «in de §§ 1 tot en met 3 bedoelde subsidies» vervangen door het woord «basis-subsidies»".

Artikel 73

Tussen de woorden "decreet" en "worden", voege met de woorden "gewijzigd bij het decreet van 22 december 1999" in.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.
De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht
door de H. L. VAN CALENBERGH, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME